

Julquiz – 80 frågor

Frågeblad utan svar. Svaren finns på sista sidorna. Ett poäng per rätt svar.

Svenska jultraditioner (1–10)

1. Vilken tid på julafton sänds Kalle Anka och hans vänner i SVT?
2. Vilket datum firas Lucia?
3. Vad kallas de saffransbullar som bakas till Lucia och jul?
4. I vilken svensk stad reser man varje år en jättelik julbock av halm på torget?
5. Vilken dag delar vi i Sverige traditionellt ut julklapparna?
6. Vad kallas de fyra söndagarna före jul då man tänder ett ljus i taget?
7. Vilken dag "dansar man ut julen" och plundrar granen?
8. Vad kallas den varma, kryddade vindrycken som dricks till jul?
9. Vad kallas den torkade och lutade fisk som är klassisk på julbordet?
10. Vad gömmer man traditionellt i julgröten?

Jul i världen (11–20)

11. Vad heter jultomten på engelska?
12. Vilket helgon är förebilden till jultomten?
13. I vilket land firas julen den 7 januari av den ortodoxa kyrkan?
14. Vad heter den italienska julhäxan som delar ut presenter till barnen den 6 januari?
15. I vilket land brukar traditionen med pyntad julgran anses ha sitt ursprung?
16. Vad heter den holländska tomtefiguren som kommer med gåvor den 5 december?
17. Vilken årstid är det i Australien när det är jul?
18. Vad heter jultomten på danska?
19. Vilken stad i finska Lappland marknadsför sig som jultomtens hemstad?
20. Vad kallas de smällare med papperskrona och skämt inuti som britterna drar isär vid julfmiddagen?

Julmusik och julfilm (21–30)

21. Vilken duo sjunger julhiten "Last Christmas"?
22. Vem sjunger "All I Want for Christmas Is You"?
23. Vad heter pojken som glöms kvar hemma i filmen "Ensam hemma"?
24. Vem skrev texten till "Nu tändas tusen juleljus"?
25. Vem komponerade musiken till "Stilla natt"?
26. Vad heter den gröna figuren som försöker stjäla julen i Dr. Seuss saga?
27. I vilken julfilm spelar Will Ferrell en människa som vuxit upp bland tomtenissar?
28. Vem skrev berättelsen "En julsaga" om Ebenezer Scrooge?
29. Vilken svensk julsång börjar "Midnatt råder, tyst det är i husen"?
30. Vem sjöng originalinspelningen av "White Christmas"?

Julmat och dryck (31–40)

- 31. Vad penslar man julskinkan med när den ska griljeras?
- 32. Vilken fisk ger Janssons frestelse dess smak?
- 33. Vad kallas den mörka, söta läskedryck som säljs särskilt till jul?
- 34. Vad kallas julgodiset som kokas på socker, sirap och grädde?
- 35. Vilken krydda ger lussekatterna sin gula färg?

- 36. Vad heter det höga, luftiga italienska julbrödet?
- 37. Vilken fågel är traditionell julmiddag i Storbritannien och USA?
- 38. Vilka två huvudingredienser består ischoklad av?
- 39. Vad är vört, som ger vörtbröd dess smak?
- 40. Vad heter den tyska julmarknadens motsvarighet till glögg?

Julquiz för barn (41–50)

- 41. Vilka djur drar jultomtens släde?
- 42. Vad heter renen med den röda, lysande nosen?
- 43. Vilken färg har tomtens dräkt?
- 44. Vad kallas de små hjälpredorna som hjälper tomten?
- 45. Vad brukar sitta i toppen på julgranen?

- 46. Vad ligger under julgranen på julafton?
- 47. Vad heter snögubben i filmen *Frost*?
- 48. Vad brukar tomten fråga när han kommer in genom dörren?
- 49. Vad kallas den lilla versen som man ibland skriver på julklappen?
- 50. Vilken dag kommer direkt efter julafton?

Svårare julfrågor för vuxna (51–60)

- 51. Helgonet Lucia, som vi firar den 13 december, kom från en stad på Sicilien. Vilken?
- 52. I vilket av Bibelns evangelier står julevangeliet — "Och det hände sig vid den tiden att från kejsar Augustus utgick ett påbud..."?
- 53. Staffansvisan — "Staffan var en stalledräng" — hör ihop med ett visst datum i julhelgen. Vilket?
- 54. Vilken illustratör målade Coca-Colas klassiska jultomte i reklamkampanjerna från 1931 och framåt?

- 55. Vilken svensk konstnär skapade den klassiska bilden av jultomten som en snäll, gråskäggig gubbe med röd luva, spridd via tusentals julkort?
- 56. Vem skrev dikten "Tomten", som börjar "Midvinternattens köld är hård, stjärnorna gnistra och glimma"?
- 57. Var och när sjöngs "Stilla natt" för första gången?
- 58. I Sverige, Norge, Danmark, Finland och Tyskland är julafton den stora dagen. Vilka två stora engelskspråkiga länder öppnar i stället paketen på juldagen den 25 december?
- 59. Hur säger man "God jul" på finska?
- 60. Vilket år lanserades julmusten i Sverige?

Kalle Anka och SVT:s julklassiker (61–70)

- 61. Vilket år sändes "Kalle Anka och hans vänner önskar god jul" för första gången i svensk tv?

- 62. Vad heter Disneys julprogram i amerikanskt original?

63. Vilken Disneyfigur är värd och presentatör för programmet?

64. Vilken sång sjunger Benjamin Syrsa i programmets avslutning?

65. Vem var programmets svenska berättarröst från starten 1960 ända fram till 2019?

66. Vilken fredlig tjur, som hellre luktar på blommor än stängas, är ett av de fasta inslagen?

67. Vilket rekord slog Kalle Anka på julafton 2020?

68. Vem skrev "Sagan om Karl-Bertil Jonssons julafton" och är också berättarröst i den tecknade filmen från 1975?

69. Vilket år var "Sunes jul" SVT:s julkalender?

70. Vad heter den svenska julkomedin från 1999 där en stor släktmiddag i juletid spårar ur när gamla hemligheter kommer fram?

Jul i Norden och våra grannländer (71–80)

71. Vad döljer sig i den danska julefterrätten risalamande — och vad får den som hittar det?

72. Vad gör danska familjer traditionellt tillsammans runt granen på julafton, innan paketen öppnas?

73. Vad är pinnekjøtt, som är julaftonsmat i stora delar av Norge?

74. Vad betyder det norska uttrycket "å gå julebukk"?

75. Vad gör många finländare på julaftonens eftermiddag, innan julmiddagen?

76. I vilken finsk stad utropas julfreden klockan tolv på julafton, i en tradition med rötter i medeltiden?

77. Var bor jultomten Joulupukki enligt finsk tradition — och vad betyder namnet ordagrant?

78. Hur många jultomtar (jólasveinar) har Island, och hur kommer de?

79. Vad heter det isländska julodjuret som enligt sägnen äter upp den som inte får några nya kläder till jul?

80. Vad kallas den lilla gårdstomten i Danmark och Norge — motsvarigheten till vår svenska tomte?

Julquiz – svar

Facit till alla 80 frågor.

Svenska jultraditioner (1–10)

1. Vilken tid på julafton sänds Kalle Anka och hans vänner i SVT?

Klockan 15.00.

2. Vilket datum firas Lucia?

Den 13 december.

3. Vad kallas de saffransbullar som bakas till Lucia och jul?

Lussekatter.

4. I vilken svensk stad reser man varje år en jättelik julbock av halm på torget?

Gävle.

5. Vilken dag delar vi i Sverige traditionellt ut julklapparna?

Julafton, den 24 december.

6. Vad kallas de fyra söndagarna före jul då man tänder ett ljus i taget?

Advent.

7. Vilken dag "dansar man ut julen" och plundrar granen?

Tjugondag Knut, den 13 januari.

8. Vad kallas den varma, kryddade vindrycken som dricks till jul?

Glögg.

9. Vad kallas den torkade och lutade fisk som är klassisk på julbordet?

Lutfisk.

10. Vad gömmer man traditionellt i julgröten?

En mandel — den som får den ska enligt traditionen gifta sig eller får rimma.

Jul i världen (11–20)

11. Vad heter jultomten på engelska?

Santa Claus.

12. Vilket helgon är förebilden till jultomten?

Sankt Nikolaus.

13. I vilket land firas julen den 7 januari av den ortodoxa kyrkan?

Ryssland (och flera andra ortodoxa länder).

14. Vad heter den italienska julhäxan som delar ut presenter till barnen den 6 januari?

Befana.

15. I vilket land brukar traditionen med pyntad julgran anses ha sitt ursprung?

Tyskland.

16. Vad heter den holländska tomtefiguren som kommer med gåvor den 5 december?

Sinterklaas.

17. Vilken årstid är det i Australien när det är jul?

Sommar.

18. Vad heter jultomten på danska?

Julemanden.

19. Vilken stad i finska Lappland marknadsför sig som jultomtens hemstad?

Rovaniemi.

20. Vad kallas de smällare med papperskrona och skämt inuti som briter drar isär vid julmiddagen?

Christmas crackers.

Julmusik och julfilm (21–30)

21. Vilken duo sjunger julhiten "Last Christmas"?

Wham!

22. Vem sjunger "All I Want for Christmas Is You"?

Mariah Carey.

23. Vad heter pojken som glöms kvar hemma i filmen "Ensam hemma"?

Kevin McCallister.

24. Vem skrev texten till "Nu tändas tusen juleljus"?

Emmy Köhler.

25. Vem komponerade musiken till "Stilla natt"?

Franz Xaver Gruber (texten skrevs av Joseph Mohr).

26. Vad heter den gröna figuren som försöker stjäla julen i Dr. Seuss saga?

Grinchen.

27. I vilken julfilm spelar Will Ferrell en människa som vuxit upp bland tomtenissar?

Elf.

28. Vem skrev berättelsen "En julsaga" om Ebenezer Scrooge?

Charles Dickens.

29. Vilken svensk julsång börjar "Midnatt råder, tyst det är i husen"?

Tomtarnas julnatt.

30. Vem sjöng originalinspelningen av "White Christmas"?

Bing Crosby.

Julmat och dryck (31–40)

31. Vad penslar man julskinkan med när den ska griljas?

Senap (och ägg), som sedan täcks med ströbröd.

32. Vilken fisk ger Janssons frestelse dess smak?

Ansjovis (i Sverige egentligen kryddad skarpsill).

33. Vad kallas den mörka, söta läskedryck som säljs särskilt till jul?

Julmust.

34. Vad kallas julgodiset som kokas på socker, sirap och grädde?

Knäck.

35. Vilken krydda ger lussekatterna sin gula färg?

Saffran.

36. Vad heter det höga, luftiga italienska julbrödet?

Panettone.

37. Vilken fågel är traditionell juldag i Storbritannien och USA?

Kalkon.

38. Vilka två huvudingredienser består ischoklad av?

Choklad och kokosfett.

39. Vad är vört, som ger vörtbröd dess smak?

Ett förstadium till öl — en söt vätska av mältat korn.

40. Vad heter den tyska julmarknadens motsvarighet till glögg?

Glühwein.

Julquiz för barn (41–50)

41. Vilka djur drar jultomtens släde?

Renar.

42. Vad heter renen med den röda, lysande nosen?

Rudolf.

43. Vilken färg har tomtens dräkt?

Röd.

44. Vad kallas de små hjälpredorna som hjälper tomten?

Tomtenissar.

45. Vad brukar sitta i toppen på julgranen?

En stjärna (eller en spira).

46. Vad ligger under julgranen på julafton?

Julklappar.

47. Vad heter snögubben i filmen *Frost*?

Olof.

48. Vad brukar tomten fråga när han kommer in genom dörren?

"Finns det några snälla barn här?"

49. Vad kallas den lilla versen som man ibland skriver på julklappen?

Julklappsrim.

50. Vilken dag kommer direkt efter julafton?

Juldagen, den 25 december.

Svårare julfrågor för vuxna (51–60)

51. Helgonet Lucia, som vi firar den 13 december, kom från en stad på Sicilien. Vilken?

Syrakusa. Lucia led martyrdöden där år 304.

52. I vilket av Bibelns evangelier står julevangeliet — "Och det hände sig vid den tiden att från kejsar Augustus utgick ett påbud..."?

Lukasevangeliet (kapitel 2).

53. Staffansvisan — "Staffan var en stalledräng" — hör ihop med ett visst datum i julhelgen. Vilket?

Annandag jul, den 26 december, som är Sankt Stefanus dag (Staffansdagen).

54. Vilken illustratör målade Coca-Colas klassiska jultomte i reklamkampanjerna från 1931 och framåt?

Haddon Sundblom — en amerikansk illustratör med rötter i Sverige och på Åland.

55. Vilken svensk konstnär skapade den klassiska bilden av jultomten som en snäll, gråskäggig gubbe med röd luva, spridd via tusentals julkort?

Jenny Nyström (1854–1946).

56. Vem skrev dikten "Tomten", som börjar "Midvinternattens köld är hård, stjärnorna gnistra och glimma"?

Viktor Rydberg. Dikten publicerades 1881.

57. Var och när sjöngs "Stilla natt" för första gången?

På julafton 1818 i Sankt Nikolaus-kyrkan i Oberndorf utanför Salzburg i Österrike.

58. I Sverige, Norge, Danmark, Finland och Tyskland är julafton den stora dagen. Vilka två stora engelskspråkiga länder öppnar i stället paketen på juldagen den 25 december?

Storbritannien och USA.

59. Hur säger man "God jul" på finska?

Hyvää joulua. (På norska heter det God jul, på danska Glædelig jul och på isländska Gleðileg jól.)

60. Vilket år lanserades julmusten i Sverige?

1910. Drycken togs fram av Harry Roberts och hans far Robert Roberts i Örebro.

Kalle Anka och SVT:s julklassiker (61–70)

61. Vilket år sändes "Kalle Anka och hans vänner önskar god jul" för första gången i svensk tv?

1960. Programmet har sänts i SVT varje julafton sedan dess.

62. Vad heter Disneys julprogram i amerikanskt original?

"From All of Us to All of You". Det hade premiär i amerikansk tv redan den 19 december 1958.

63. Vilken Disneyfigur är värd och presentatör för programmet?

Benjamin Syrsa (Jiminy Cricket), med hjälp av Tingeling, Musse Pigg och Pluto.

64. Vilken sång sjunger Benjamin Syrsa i programmets avslutning?

"Ser du stjärnan i det blå?" ("When You Wish Upon a Star" från *Pinocchio*).

65. Vem var programmets svenska berättarröst från starten 1960 ända fram till 2019?

Bengt Feldreich.

66. Vilken fredlig tjur, som hellre luktar på blommor än stängas, är ett av de fasta inslagen?

Tjuren Ferdinand.

67. Vilket rekord slog Kalle Anka på julafton 2020?

Med 4 519 000 tittare blev det Sveriges mest sedda tv-program någonsin.

68. Vem skrev "Sagan om Karl-Bertil Jonssons julafton" och är också berättarröst i den tecknade filmen från 1975?

Tage Danielsson. Filmen animerades av Per Åhlin.

69. Vilket år var "Sunes jul" SVT:s julkalender?

1991.

70. Vad heter den svenska julkomedin från 1999 där en stor släktmiddag i juletid spårar ur när gamla hemligheter kommer fram?

Tomten är far till alla barnen.

Jul i Norden och våra grannländer (71–80)

71. Vad döljer sig i den danska julefterrätten risalamande — och vad får den som hittar det?

En hel mandel. Den som får mandeln i sin portion vinner mandelgaven, ofta en marsipangris.

72. Vad gör danska familjer traditionellt tillsammans runt granen på julafton, innan paketen öppnas?

De går eller dansar runt granen hand i hand och sjunger julsånger.

73. Vad är pinnekjøtt, som är julaftonsmat i stora delar av Norge?

Saltat och torkat (ibland rökt) lamm- eller fårkött som ångkokas över björkpinnar i grytan. Den andra norska julklassikern är ribbe, ugnstekt fläskside med knaprig svål.

74. Vad betyder det norska uttrycket "å gå julebukk"?

Att barn klär ut sig och går runt mellan husen och sjunger julsånger för att få godis, i tiden mellan jul och nyår.

75. Vad gör många finländare på julaftonens eftermiddag, innan julemiddagen?

De bastar. Julbastun är en fast tradition i Finland.

Fler quiz: sallskapsspel.se/quiz/ · Nyårsquiz: sallskapsspel.se/nyarsquiz/

76. I vilken finsk stad utropas julfreden klockan tolv på julafton, i en tradition med rötter i medeltiden?

Åbo. Julfreden läses från balkongen på Brinkala hus vid Gamla Stortorget och sänds direkt i finsk tv.

77. Var bor jultomten Joulupukki enligt finsk tradition — och vad betyder namnet ordagrant?

På fjället Korvatunturi i finska Lappland. Joulupukki betyder ordagrant "julbock".

78. Hur många jultomtar (jólasveinar) har Island, och hur kommer de?

Tretton. De kommer en om dagen från den 12 december och lämnar små gåvor i skon till barn som varit snälla.

79. Vad heter det isländska julodjuret som enligt sägnen äter upp den som inte får några nya kläder till jul?

Jólakötturinn, julkatten.

80. Vad kallas den lilla gårdstomten i Danmark och Norge — motsvarigheten till vår svenska tomte?

Nisse (julenisse, i Norge även fjøsnisse).